

5. října 1938 (středa)

Berlín – Říšské kancléřství, Hitlerova pracovna

(03:00)

Adolf Hitler, státní tajemník **Ernst von Weizsäcker**, velitel letectva polní maršál **Hermann Goering**, zmocněnec armády generál **Wilhelm Keitel** a s nimi celá řada dalších vedoucích osobností Říše, které si nedovolily nechat si ujít další z nekonečné řady Vůdcových „tvůrčích nocí“, se nyní celkem ztrácely kolem dokola pracovního stolu o velikosti menšího sportovního hřiště. Jeho jedinou, avšak nesmírně působivou ozdobou dnes byla velkoplošná mapa Republiky československé, jmenovitě jejích historických zemí. Se zřetelně vyznačenými oblastmi, tou dobou již bezpečně obsazenými jednotkami říšské branné moci.

Vůdce, umělec už svým založením, se zatuchlé budovy Kancléřství zjevně štítil a neměl ji rád. Nemuselo však jít pouze o diskutabilní dobovou estetiku zdejší architektury – dost možná, že odtud ve skutečnosti nikdy nevyvanul duch knížete **Bismarcka** a s ním ani řady dalších skutečných velikánů německých dějin, s nimiž se **Hitler** sám před sebou přece jen raději neměřil. Alespoň *zatím* ne.

Jenomže co počít? Skutečný „šálek jeho čaje“ – totiž velkolepý **Speerův** opus, jich obou „Nové říšské kancléřství“ – onen prazáklad příští „Germánie“, hlavního města světa, jež si společně vysnili, se sice již pilně budoval na rohu Wilhelmstrasse a Vosstrasse, ale přesto byl teprve před dokončením. A tak se musel Vůdce Německé říše chtět nechtět zatím spokojit s tradicí. Tedy alespoň do **9. ledna 1939**. Tou dobou ještě relativně dost vzdáleného dne, kdy měla být tato nová jedinečná světová politická scéna konečně uvedena v život a s tím také nabídnuta především současným i příštím Vůdcovým vazalům.

Jelikož se v tu chvíli nepořizovaly žádné fotografie, **Hitler** si mohl dovolit použít své jinak tak pečlivě tajené brýle.

A skutečně je potřeboval, protože právě rozmáchlými tahy vytvářel tlustou barevnou pastelkou další výrazné linie prozatím stále ještě českými horami, městy a řekami. Čmáral soustředěně a se zjevným zaujetím. Ale možná také s nadšením, jež v něm doznívalo v důsledku předchozího triumfu v tak nyní již bývalém československém pohraničí. Anebo tu a tam dokonce i vnitrozemí.

Když **Hitler** dotvořil, narovnal se a ukryl jindy tolik kompromitující skla do náprsní kapsy hnědé stranické uniformy. Načež se vítězně a s gestem opravdu úspěšného autora rozhlédl po svých paladinech.

„Dobře! Tak je to správně. A tak to i bude!“

Takže páté pásmo záboru českých zemí, o němž dosud kolovaly jen ty nejdivočejší fámy a pověsti, bylo na světě.

Netřeba však ani v nejmenším pochybovat o tom, že **Adolf Hitler** tímto svým výkonem v nejhlubších partiích své černé duše ve skutečnosti zase tak moc spokojen nebyl. I když mu bylo tleskáno. Právě proto, že svým duchovním zrakem už teď dobře viděl nejen příští skvělé interiéry Nového říšského kancléřství, nýbrž především mapy, které teprve tam bude takto korigovat. Jistěže s příslušnou virtuozitou k tomu Prozřetelností povolaného génia.

To už ale budou mapy celé Evropy a pak jistě i celého zbytku zatím neněmeckého světa.

V prostoru jižně od Feldinců a Rimavské Seče překročily jednotky maďarské pohraniční stráže násilně československou státní hranici. Byly však zatím znovu zastaveny dislokovanými oddíly Československé armády, načež se zase stáhly ke svým původním výchozím postavením..

Praha

(ráno)

Lidové noviny vycházejí toho dne „ozdobeny“ článkem **Stanislava Yestera**. Píše v něm například toto:

„Kdyby chtěl dnes někdo tvrdit, že můžeme v budoucnu dělat nějaké vojenské zázraky, že se můžeme s úspěchem postavit Německu, kdyby nás chtělo napadnout, ten člověk by byl buď zločinec – provokatér, nebo idiot. (...) Proto naše politika musí, ať se nám to chce, nebo ne, najít nakonec dobrý poměr k Německu. (...) Prozatím vezměme si vzor z Němců, co dokázali za dvacet let po svém hrozném pokoření roku 1918.“

Ačkoliv je autor podepsán jen pseudonymem, obecně se ví, že se ve skutečnosti jedná o plukovníka generálního štábu **Emanuela Moravce**. Jde zároveň o muže, jenž *de facto* teprve před několika málo desítkami hodin osobně přesvědčoval prezidenta republiky o holé, fatální nezbytnosti odporu proti Německu. Tato skutečnost však bude již brzy patřit k pohříchu rozšířenému místnímu folklóru.

Bruntál – nádraží

(11:00)

Poslední evakuační vlak, odvázející odtud české státní úředníky, učitele a jejich skromné osobní majetky, vyjel směrem na Moravský Beroun.

Moravský Beroun

(12:00)

I toto město však bylo v poledne téhož dne československými státními úřady vyklizeno.

Praha – Hrad

(15:00)

Emanuel Moravec ovšem zdaleka není sám, kdo se už už chystá chopit nejnovější životní příležitosti. V rámci nové československé vlády v čele se staronovým ministerským předsedou **Syrovým** jmenuje prezident republiky ještě před svou úřední abdikací ministrem zahraničí **JUDr. Františka Chvalkovského**, dosavadního vyslance v Římě, namísto nyní již politicky zcela nepoužitelného **Kamila Krofty**. Chvalkovský – tento *homo novus* momentálně zcela nezbytné nové cesty české zahraniční politiky, jinak drsný a bezohledný politický rváč – je dílem přijatelný pro Berlín a dílem toto jmenování chápe jako dar z nebes.

Eduard Táborský, zaměstnanec ministerstva zahraničí a příští **Benešův** sekretář v emigraci, se o jeho nadměru kvapněm příjezdu do Prahy vyjádří, že se z *Říma* *přibnal jako tank*.

Berlín – Sportovní palác

(17:00)

Adolf Hitler správně vycítil svou příležitost a oproti všem původním dispozicím se osobně ujal oficiálního zahájení šestého ročníku „Díla zimní pomoci“. Odstrčil tak sice berlínského *gauleitera* a ministra propagandy **dr. Josepha Goebbelse**, jenž byl tímto úkolem pověřen a podle svých zápisků se už na tento moment předtím důkladně připravoval, ale nebylo zbytečným. Jedině tak měl totiž *Vůdce* skutečně skvělou příležitost, aby před stovkami přítomných soukmenovců, ale zejména před četnými zástupci tisku, a to zejména zahraničního, uvedl na pravou míru celou řadu věcí a událostí, k nimž v běhu posledních značně turbulentní dnů došlo. Na *jeho* míru, samozřejmě.

Hitler tehdy ve Sportpalastu pochopitelně zrovna nehřímá! o palčácích, šálách či kožešiny-ových ledvinových pásech. I přesto však Winterhilfswerk nakonec posloužil docela dobře. Jak bylo lákavé dostat se přes apelování na nezbytnou pomoc pro deset milionů nových spoluobčanů Říše, zejména těch nejobožejších, sudetoněmeckých, k tématům skutečně zásadním! K tomu s jeho slovníkem a argumenty...

Podarilo se, a tak mohl **Adolf Hitler** odcestovat ještě téže noci zpět do Sudet.

Praha – Radiožurnál

(17:45)

Předseda vlády generál **Jan Syrový** se pod tlakem dějin ocitá v krátké době již po druhé před rozhlasovým mikrofonom. Jak sám říká, *s bolestí uvědomělého československého občana a s hluboko rozrytým srdcem legionářského bojovníka* sděluje národu, že se *prezident Československé republiky dr. Edward Beneš vzdal svého úřadu, zůstáváje i při tomto skutku zářivým příkladem sebeobětování.*

Generál **Syrový** toho pak dodal ještě více, ale právě tímto způsobem se národ dozvídá o již druhé kapitulaci svého prezidenta.

Berlín, Wilhelmstrasse – Ministerstvo zahraničí

(podvečer)

Generál **Karel Husárek** a ministr **Hugo Vavrečka**, kteří původně přistáli v hlavním městě Německé říše k dalšímu jednání o záborových pásmech, vytyčovaných v souvislosti s mnichovskou dohodou, se až na místě dozvídají, že o tzv. pátém pásmu je již předem rozhodnuto.

Netřeba zdůrazňovat, že tento zábor daleko překročil i ty nejčernější obavy. Toto „Páté pásmo“ je totiž dvakrát větší než všechna dosud zabraná území dohromady a zahrnuje již i Ústí nad Labem s okolím, Liberecko, podstatnou část severní Moravy, Opavsko na severu a Břeclavsko na jihu. Plzeň se tak stává pohraničním městem, do Brna je z krajů zabraných na jihu Moravy nebezpečně blízko a z Prahy to není na novou státní hranici u Mělníka dál než čtyřicet kilometrů.

Tento zábor, jak víme evidentně inspirovaný přímo **Hitlerem**, navíc citelně přetíná hlavní strategické komunikace republiky a totálně eliminuje i nejposlednější případné možnosti jakéhokoli branného českého odporu.

Jeho obsazení má být provedeno nejpozději do **10. října 1938**. Přesně podle původní, jakkoli poněkud věčně neurčité litery mnichovské dohody. Je však nabíledni, co tato německá akuratesa a operativní rychlost přinesou českému obyvatelstvu, které v tomto nově odtrženém území proti všem předchozím ujednáním tvoří vesměs demografickou většinu.

Praha – Radiožurnál

(19:00)

Pro pražskou stanici českého rozhlasu je to patrně velký den! Jen chvíli po **Janu Syrovém** se totiž chápe zdejšího mikrofonu **dr. Edvard Beneš**, nyní ovšem *de iure* už jen jako soukromá osoba.

Na to se éterem, v jeho osobní, naprosto nezaměnitelné dikci, linou mimo jiné tato slova: „... *nečekejte ode mne jediného slova rekriminace na žádnou stranu. Všecko to bude jednou soudit historie a rozhodne spravedlivě. Řeknu jen to, co cítíme bolestně všichni: oběti, jež od nás byly tak důrazně žádány, jsou neúměrné a nejsou spravedlivé.*“

Téměř svatá slova. Neměla však být vyslovena dříve? A mnohem důrazněji?

Praha – Kolowratský palác, podatelna

(později)

Právě sem došel pilný telegram, určený československé vládě a podepsaný Rodičovským sdružením a učitelským sborem při obecné škole v Nové Dědině u Petřvaldu ve Slezsku. Jeho text zněl docela prostě: *Prosíme snažně, nedávejte nás Polákům, polsky zde nikdo necítí, případný plebiscit rozhodne pro nás na sto procent!*

Značně svěbytný glosátor posledních velkých dnů **Goebbels** se o těchto datech zmiňuje v tomto smyslu:

Včera: Vůdce byl v Chebu a za bezměrného jáсотu pronesl dojemnou řeč. Pak odjel do území, kde je nouzový stav.

Dlouhá rozmluva s Hankem o našem operativním štábu. Chce sudetským Němcům rozdat rozhlasové přijímače za půl milionu marek. Expozé o nastávajícím volebním boji se zvláštním zřetelem na české menšiny je již vypracováno. Projevují se však snahy připojit k nám tato území bez voleb. Když na tom neproděláme, bylo by to ze všeho nejlepší.

Pro znalce: pracovník Říšského ministerstva propagandy **Hanke** byl s největší pravděpodobností stálým milencem **Magdy Goebbelsové**, ministryny manželky.